

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1

กฎหมายแรงงานและปัญหาในทางปฏิบัติ

1. กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

ข้อ 1 - ข้อ 10	เงื่อนไขการรับสมัครงาน และการให้ข้อความเป็นเท็จ	1
ข้อ 11	ข้อจำกัดน้ำหนักในการแบกหาม	9
ข้อ 12	สัญญาจ้างที่สมบูรณ์ ควรมีข้อกำหนดอะไรบ้าง	10
ข้อ 13 - ข้อ 14	ข้อห้ามมิให้ลูกจ้างประกอบอาชีพแข่งขัน	12
ข้อ 15	ข้อห้ามมิให้ลูกจ้างเปิดเผยความลับ	14
ข้อ 16	ข้อห้ามมิให้ลูกจ้างชักชวนลูกค่าไปเป็นลูกค่าของนายจ้างอื่น	15
ข้อ 17 - ข้อ 20	ข้อตกลงเรื่องลิขสิทธิ์ในงานที่ลูกจ้างสร้างสรรค์	16
ข้อ 21 - ข้อ 25	ลูกจ้างทดลองงาน	19
ข้อ 26 - ข้อ 28	การบอกกล่าวล่วงหน้า	22
ข้อ 29 - ข้อ 32	เลิกจ้างลูกจ้างระหว่างทดลองงาน ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า	24
ข้อ 33	ผู้รับเหมาช่วง	28
ข้อ 34	ผู้รับเหมาค่าแรง	29
ข้อ 35 - ข้อ 43	ค่าจ้าง	30
ข้อ 44 - ข้อ 47	ค่าตอบแทนพนักงานขายตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ	36
ข้อ 48 - ข้อ 50	ค่าตอบแทนพนักงานรูปแบบต่างๆ กับภาระภาษีเงินได้	39
ข้อ 51 - ข้อ 53	ค่าครองชีพ	42
ข้อ 54	งานขนส่งทางบก	44
ข้อ 55 - ข้อ 58	เงินประกันความเสียหายจากการทำงาน	45
ข้อ 59 - ข้อ 61	การทำสัญญาค้ำประกันการทำงาน	49
ข้อ 62 - ข้อ 63	ค้ำประกันในตำแหน่งหนึ่ง แต่ทำผิดในตำแหน่งที่สูงขึ้น	52
ข้อ 64 - ข้อ 68	ทำงานล่วงเวลา	55

		หน้า
ข้อ 69 - ข้อ 79	ทำงานในวันหยุด	59
ข้อ 80 - ข้อ 83	การจ้างลูกจ้างแบบมีกำหนดเวลา	68
ข้อ 84 - ข้อ 85	เวลาพักของงานกะ	74
ข้อ 86 - ข้อ 89	เวลาพัก 20 นาที ก่อนทำงานล่วงเวลา	76
ข้อ 90 - ข้อ 95	อำนาจของนายจ้างในการแต่งตั้งโยกย้ายและการมอบงาน	79
ข้อ 96	การร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างที่จะเกิดลิขสิทธิ์	84
ข้อ 97 - ข้อ 99	นายจ้างใช้ลูกจ้างไปทำงานตามคำสั่งของนายจ้างอื่น (SECONDMENT)	85
ข้อ 100 - ข้อ 103	การจ่ายค่าจ้างในวันขาดงานหรือมาสาย	87
ข้อ 104 - ข้อ 105	การจ่ายค่าจ้างกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานระหว่างเดือน	90
ข้อ 106	การจ่ายค่าจ้างการทำงานวันหยุดของลูกจ้างรายวัน	93
ข้อ 107	หักคะแนนการประเมิน	95
ข้อ 108	คนรับใช้กับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน	96
ข้อ 109 - ข้อ 118	ปัญหาเกี่ยวกับวันลาป่วย	97
ข้อ 119	ทำงานวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และวันเสาร์ครึ่งวันเช้า	104
ข้อ 120 - ข้อ 127	วันหยุดพักผ่อนประจำปี	105
ข้อ 128 - ข้อ 134	วันหยุดตามประเพณี	111
ข้อ 135	หยุดกิจการชั่วคราวตามมาตรา 75	118
ข้อ 136	ประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	119
ข้อ 137	ค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา	120
ข้อ 138 - ข้อ 140	ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการฯ	121
ข้อ 141 - ข้อ 143	กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสวัสดิการฯ พ.ศ. 2548	124
ข้อ 144 - ข้อ 147	กฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบสุขภาพฯ พ.ศ. 2547	126
ข้อ 148 - ข้อ 150	คำสั่งของนายจ้างให้ปฏิบัติภารกิจนอกเหนืองานประจำ	128
ข้อ 151 - ข้อ 159	การลงโทษทางวินัย	130
ข้อ 160	การห้ามใช้โทรศัพท์มือถือ	137

		หน้า
ข้อ 161 - ข้อ 168	ลาออก / เลิกจ้าง	138
ข้อ 169	การกระทำละเมิดทางเพศ	143
ข้อ 170 - ข้อ 173	ทำผิดซ้ำคำเตือน	145
ข้อ 174 - ข้อ 183	หนังสือเตือน	148
ข้อ 184 - ข้อ 185	ลูกน้องทุจริต เลิกจ้างหัวหน้างานได้หรือไม่	154
ข้อ 186	เลิกจ้างโดยอ้างเพื่อความเหมาะสมในการบริหารงาน	156
ข้อ 187 - ข้อ 188	การบอกเลิกจ้างด้วยวาจา	157
ข้อ 189 - ข้อ 190	ลูกจ้างทำผิดอาญานอกบริษัท	158
ข้อ 191	เลิกจ้างลูกจ้างเนื่องจากทำงานเข้ากับคนอื่นไม่ได้	160
ข้อ 192	ล่อซื้อให้ทำความผิด	161
ข้อ 193	เลิกจ้างลูกจ้างโดยไม่แน่ใจว่าลูกจ้างทำความผิด	162
ข้อ 194	ค่าผู้บังคับบัญชา	163
ข้อ 195	พนักงานติดยาเสพติด	165
ข้อ 196	ใบลาออกที่ไม่ได้รับอนุมัติ	166
ข้อ 197 - ข้อ 198	ซึ่งลาออกหนีความผิด	167
ข้อ 199	กำหนดให้ยื่นหนังสือลาออกล่วงหน้า 90 วัน	169
ข้อ 200	การยกเลิกการอนุมัติลาออกโครงการสมัครใจจาก	170
ข้อ 201	จ่ายเงินอะไรบ้าง กรณีให้ลูกจ้างลาออก	172
ข้อ 202 - ข้อ 203	ข้อตกลงไม่ฟ้องคดีแพ่งและคดีอาญา	173
ข้อ 204	หนังสือรับรองการผ่านงานเขียนข้อความตามจริงทั้งหมดได้หรือไม่	175
ข้อ 205	การเขียนระเบียบเงินบำเหน็จ	177
ข้อ 206 - ข้อ 209	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กับปัญหาการจ่ายเงินคืน	179
ข้อ 210 - ข้อ 211	ค่าชดเชยพิเศษกรณีนำเทคโนโลยีมาใช้แทน	184
ข้อ 212 - ข้อ 213	การย้ายสถานประกอบกิจการไปตั้ง ณ สถานที่อื่น	185
ข้อ 214 - ข้อ 216	เกษียณอายุแล้ว แต่ยังทำงานต่อ	186
ข้อ 217	เลิกจ้างลูกจ้างเกษียณอายุ เพื่อยกเว้นภาษี	188
ข้อ 218	การขยายอายุเกษียณ	189

		หน้า
2. กฎหมายแรงงานสัมพันธ์		
ข้อ 219	เปลี่ยนแปลงสวัสดิการบางอย่าง	191
ข้อ 220	เปลี่ยนวันทำงานปกติจากวันจันทร์ถึงวันเสาร์ เป็นวันจันทร์ถึงวันศุกร์	192
ข้อ 221	การจัดสวัสดิการให้เฉพาะพนักงานบางส่วนงาน ควรทำเป็น ระเบียบภายในส่วนงาน หรือเป็นประกาศ	194
ข้อ 222	วันลาของกรรมการสหภาพแรงงาน	196
ข้อ 223	ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมที่การเรียกร้องไม่ได้กล่าวถึง	197
ข้อ 224	การเจรจาข้อเรียกร้องยืดเยื้อเลยกำหนดข้อตกลงเดิม จะใช้บังคับได้หรือไม่	198
ข้อ 225	ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่ขัดต่อกฎหมาย	200
3. ประกันสังคม		
ข้อ 226	เงินสะสมที่หักเข้าประกันสังคมทั้ง 7 รายการ ผู้ประกันตนจะได้รับคืนหรือไม่	201
ข้อ 227	คลอดบุตรในขณะที่ยังไม่ได้ส่งเงินสมทบเดือนที่ 7 จะได้สิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตรหรือไม่	203
ข้อ 228	มีสิทธิตามกฎหมายอื่น ยังจะได้สิทธิ ตามกฎหมายประกันสังคมอีกหรือไม่	204
ข้อ 229	เงิน 50% ที่จ่ายระหว่างหยุดกิจการชั่วคราว ตามมาตรา 75 ต้องหักส่งประกันสังคมหรือไม่	206
ข้อ 230	ใครรับผิดชอบ กรณีบริษัทรับเหมาค่าแรงไม่จัดประกันสังคมให้ลูกจ้าง	207
ข้อ 231	เล่นกีฬาแล้วบาดเจ็บ	208

		หน้า
4. ศาลแรงงาน		
ข้อ 232	สิทธิของลูกจ้างในการร้องเรียนต่อพนักงานตรวจแรงงานหรือฟ้องศาล	209
ข้อ 233 - ข้อ 235	การดำเนินคดีในศาลแรงงาน ใช้หลัก สะดวก รวดเร็ว ประหยัด	210
ข้อ 236	การยื่นอุทธรณ์	212
ข้อ 237	สิ่งที่บริษัทต้องทำเมื่อได้รับหมายศาล	213
ข้อ 238	เมื่อศาลมีหมายเรียกให้ไปเป็นพยาน ควรทำอะไร	214
ข้อ 239	หน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบในคดีแรงงาน	215

ส่วนที่ 2

การพิพาทแรงงานและการดำเนินการด้านแรงงานสัมพันธ์

ข้อ 240	ขั้นตอนการจัดตั้งสหภาพแรงงาน	217
ข้อ 241	ทำไมจึงมีการจัดตั้งสหภาพแรงงานหลายแห่ง	218
ข้อ 242 - ข้อ 243	วิธีการจูงใจให้เป็นสมาชิก หรือไม่ให้เป็นสมาชิก	218
ข้อ 244	ประโยชน์ได้เสียในการเป็นสมาชิก	220
ข้อ 245	ประเภทของสหภาพแรงงาน	220
ข้อ 246	สหภาพแรงงานระดับสถานประกอบการกับระดับชาติ	221
ข้อ 247	กรรมการสหภาพแรงงาน มีสิทธิพิเศษอย่างไร	222
ข้อ 248 - ข้อ 250	ความหมายของ “สภาพการจ้าง” และวิธีการเปลี่ยนแปลง	222
ข้อ 251	ข้อเรียกร้องประเภทใดที่นายจ้างไม่จำเป็นต้องเจรจาด้วย	224
ข้อ 252	บทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการระงับข้อพิพาทแรงงาน	224
ข้อ 253	ห้ามนัดหยุดงานในกิจการสาธารณูปโภค	225
	เป็นการจำกัดเสรีภาพหรือไม่	
ข้อ 254	ลักษณะของผู้แทนเจรจาของนายจ้าง	225
ข้อ 255	ควรนำที่ปรึกษาเข้าร่วมโต๊ะเจรจาด้วยหรือไม่	226
ข้อ 256 - ข้อ 257	ข้อเรียกร้องของสหภาพและแนวทางพิจารณา	226
ข้อ 258 - ข้อ 260	ฝ่ายจัดการควรดำเนินการอย่างไร เมื่อได้รับข้อเรียกร้อง	228

		หน้า
ข้อ 261	การที่สหภาพแรงงานออกไปปลิวชี้แจงข้อเรียกร้องเป็นการเหมาะสมหรือไม่	230
ข้อ 262	สิ่งใดควรปฏิบัติ สิ่งใดควรละเว้น ในช่วงเวลาการเจรจาต่อรอง	231
ข้อ 263	กรณีที่ตกลงกันไม่ได้ นายจ้างควรเตรียมการอย่างไร	232
ข้อ 264	การสร้างความแตกแยกในหมู่ผู้นำแรงงาน	232
ข้อ 265 - ข้อ 266	เกมเฉื่อยงาน, ปฏิเสธงานล่วงเวลา, ลาป่วย, ชุมนุมปิดกั้นทางเข้าออก	233
ข้อ 267	มาตรการปิดงานชั่วคราว ตามมาตรา 75	234
ข้อ 268	นายจ้างควรตอบสนองข้อเรียกร้องที่เพิ่มการอะไร	235
ข้อ 269 - ข้อ 271	การปิดงาน (ล๊อคเอาท์)	236
ข้อ 272	ข้อจำกัดการลาของกรรมการสหภาพแรงงาน	237
ข้อ 273	สหภาพแรงงานขอใช้สถานที่ของนายจ้าง ประชุมใหญ่สมาชิก	238
ข้อ 274	อนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ข้อ 87 และข้อ 98	239
ข้อ 275	องค์การต่างประเทศที่สนับสนุนสหภาพแรงงานในประเทศไทย	240
ข้อ 276	มีสหภาพแรงงานมากกว่า 1 สหภาพ ในสถานประกอบการเดียวกัน มีผลดีผลเสียอย่างไร	241
ข้อ 277	พนักงานเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานเกินกว่าหนึ่งสหภาพได้หรือไม่	242
ข้อ 278	นายจ้างจะห้ามพนักงานบางลักษณะบางหน้าที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานได้หรือไม่	242
ข้อ 279	ทำไมจึงมีสภาองค์การลูกจ้างหลายสภา	243
ข้อ 280	การกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่แรงงานเข้าข้างอีกฝ่ายหนึ่ง	244
ข้อ 281 - ข้อ 282	คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์	244
ข้อ 283	สมาคมนายจ้าง	245
ข้อ 284	ตัวแทนนายจ้างและลูกจ้างในไตรภาคี	246
ข้อ 285	การกระทำอันไม่เป็นธรรม	246

		หน้า
ข้อ 286	คณะกรรมการร่วมปรึกษา (เจซีซี) ในร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ ฉบับใหม่	248
ข้อ 287	ระบบประกันสังคม ช่วยทำให้ข้อพิพาทแรงงานไม่รุนแรง	249
ข้อ 288	ศาลแรงงานที่พึ่งของลูกจ้างที่แสวงหาความเป็นธรรม	250
ข้อ 289	ผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงาน มีประโยชน์อย่างไร	250
ภาคผนวก		
1	กฎกระทรวงที่สำคัญ สารสำคัญของกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	252
2	กฎกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 23 เมษายน 2547	257
3	กฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าจ้าง ที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานได้ พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 23 เมษายน 2547	258
4	กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง และผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2547	259
5	กฎกระทรวง ว่าด้วยการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2548	260
6	ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2548	261
7	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 6 จ้างแรงงาน	262
8	บรรณานุกรม	265